

**Pascale
Robert-Diardová**

Malá Ihářka

přeložil Tomáš Havel

Pascale Robert-Diardová

MALÁ LHÁŘKA

Z francouzského originálu *La Petite menteuse*, vydaného nakladatelstvím L'Iconoclaste v roce 2022, přeložil Tomáš Havel.

Obálka, grafická úprava a sazba Daniela Danielová.

Odpovědná redaktorka Ivana Tomková.

Korektury Michaela Šmejkalová.

Technická redaktorka Saša Švolíková.

Vydalo nakladatelství Argo, Milíčova 13, 130 00 Praha 3,

www.argo.cz, roku 2024 jako svou 5 456. publikaci.

Vytiskla tiskárna Akcent.

Vydání první.

ISBN 978-80-257-4353-9

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod Kosmas.

Sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice

Tel.: 226 519 383, fax: 226 519 387

E-mail: odbyt@kosmas.cz

www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit v přátelském internetovém

knihkupectví www.kosmas.cz

*Mým synům a těm,
které miluji.*



„Začněte tím, že to nebudete nazývat pravdou.
Říkejte tomu jinak. Je to název, jakmile ho
vyslovíte, začíná působit. Upínáme se k němu,
jako by na něm závisel náš život... Cítíme
závazek... Je potřeba tomu říkat jinak...
Nazývejte to lží...“

(...)

„Poslyšte, držme se věci.
Jsme tu přece samí čestní lidé.“

„Ano, samozřejmě.“

„V tom je ta smůla.“

Nathalie Sarrautová, *Lež*

Alice se jen posadila. Nepotřebuje se ohlížet, je jí jasné, že klient se zlobí na ni. Jsou dny, kdy řemeslo nestačí. Jindy je to naopak. Až moc řemesla. Moc vět. Moc slov. Sklouznou po povrchu, a než stačí ulpět v paměti, odtečou. Dokonce i členka poroty v červených brýlích, ta snaživá, při Alicině závěrečné řeči odložila pero. Ostatní zdvořile poslouchali a nejspíš si říkali, že advokáti ve skutečnosti nejsou tak dobří jako v televizi. Jeden z přísedících soudců dokonce podřimoval s bradou zachumlanou v bílé náprsence taláru.

Gérard dostal dvanáct let. Přesně tolik, kolik požadoval žalobce. Její závěrečná řeč nebyla k ničemu. Nedosáhla ani minimálního ústupku. Minimálního uznání, že bojovala. Že díky ní klient nevypadal tak uboze a zoufale. Je totiž nad slunce jasné, že Gérardovy dlouhé prořídle mastné vlasy, malý knírek a ochablé tělo moc soucitu nevzbuzují.

Alici je spíš líto Nicole, vyhlášení rozsudku ji hodně sebralo. Vyčítá si, že toho pro bratra neudělala dost.

„Gérard má v životě jenom mě,“ uvedla.

Láska sestry nebo matky bývá často to jediné, co můžou chlapi jako Gérard na svou obhajobu uvést. Nicole při své výpovědi působila hodně zničeně a dojímavě, Alice sázela na to, že by mohla porotce obměkčit. Ostatně cítila, že ona sama mluví pravdu a že to, co říká, drží pohromadě jen v jediné pasáži závěrečné řeči, a to právě když hovořila o Nicole, přesněji o jejích přelazených moučnicích s pomerančovým aromatem a o tom, jak chodí po práci uklízet, aby mohla bratrovi do vězení posílat peníze na cigarety.


Upřeně se při tom dívala na Gepetta. Gepetto byl třetí člen poroty, pojmenovala si ho tak podle kostkované košile, vlněné vesty a převislých víček, jež mu nad očima tvořila dvě strmé stříšky. Alice má už dávno ve zvyku pojmenovávat si členy poroty. Tenhle se jí od začátku líbil. Byla si jistá, že ho Nicole zasáhla. Ale nejspíš se v něm spletla. Anebo se Gepetto, stejně jako ostatní, rozhodl to Gérardovi spočítat i za všechny ty roky, co trápil svou sestru.

Dvanáct let. Rozsudek je z pohledu obhajoby pokaždé přísný. Na druhou stranu není divu, že se nikdo nedojme nad obžalovaným, který hodně pije, má nepříjemnou opici, bije svého psa a málem zabil souseda – jednou večer na něj vystřelil kvůli tomu, že si soused fotbal v televizi pustil moc nahlas. Dokonce ani novinář Lavoine nezůstal až do konce. Zítra se o Gérardovi na stránkách místního deníku objeví deset řádků.

Lavoine je správný chlapík. Ve skutečnosti mnohem zábavnější než obsah jeho článků. Za tu dobu, co chodí k soudu, už zná všechny advokátské figle. Pochopitelně i ty Aliciny.

„Paní doktorko, uslyšíme od vás zase o ‚možnosti slzy v oku zákona‘?“

Je pravda, že Alice tuhle větu z *Bídníků* často cituje. V případě Gérarda na ni však vůbec nepomyslela. Ani na tuhle, ani na žádnou jinou. Zlobí se za to na sebe. Měla to provést líp. Provede to líp, jestli se Gérard odvolá, to si slibuje. Příští týden za ním zajde do věznice. Při té příležitosti obejde i další klienty. Potřebuje si domluvit aspoň pět schůzek.



„Musím to tady zamknout,“ oznámil jí člen justiční stráže. Alice nacpe talár do tašky, vrátí jednotlivé listy do desek s Gérardovým spisem, prudce je stáhne tkalounem. Venku severák honí chumly listí po dlažbě lesklé od deště. Alice se roztřeše zimou. Porotci postávají pod schody. Bylo to jejich poslední společné jednání, ještě se jim nechce rozjet a vrátit se do svých běžných životů. Alice si vyhrnuje límec, vráží hlavu mezi ramena a přidává do kroku. Gepetto ji nenápadně pozdraví, tváří se zarmouceně. Nejspíš měl snahu, pomyslí si Alice.

Děšť ještě zesílil. Do kanceláře přišla úplně promočená. Talár pověsí na ramínko, černá látka je zmačkaná. I ten talár vypadá žalostně. Hodiny na věži katedrály šestkrát odbily. Na telefonát dceři Louise je moc brzy, určitě by ji rušila od práce. A co by jí vlastně povídala? Přece nebude zatěžovat dvacetiletou holku takovým ohavným případem. Uvaří si čaj, rozchroupe dva dílky hořké čokolády, tabulku vrací do zásuvky, znovu ji otevře, po chvilce váhání si vezme ještě dva dílky. Pár let už nebojuje

s přibývajícími kilogramy. Její silné, statné tělo se jí líbí takové, jaké je.

Vidí, jak se za třemi vysokými okny pracovní komíhají holé větve lip a ze strany na ni z protějšího nábřeží jakoby pohrdlivě shlíží kovová a skleněná fasáda justičního paláce. Alice ukládá Gérardův spis do skříně. Vyčnívá z něj rukou psaný list. *Dnes poprvé vzbudil aspoň nějaký zájem, poprvé se na něj někdo dívá a poslouchá ho. Nebýt očí jeho sestry, celý život by prožil jako neviditelný...* Nakonec to nebylo zase tak špatné.

Na dveře zaklepe sekretářka Naïma.

„Máte domluvenou schůzku. Už je tady.“

Alice na to úplně zapomněla.

„Kdo to je?“

„Nějaká mladá žena.“

„Víš, že mi nemáš dojednávat schůzky, když se vrátím od soudu.“

„Strašně moc chtěla přijít zrovna dneska. Ale nedostala jsem z ní proč.“

„Tak jí řekni, že nemám moc času. Nanejvýš půl hodiny.“

Lisa Charvetová podala Alici poněkud mdlou ruku. Byla docela hezká, oblečená spíš nenápadně. Tmavé kadeře se jí pod mokrou vlněnou čepicí přilepily na čelo. Oříškově hnědé oči si zvýraznila řasenkou. Musela si dát cigaretu, než přišla, z její parky byl cítit kouř.

Zůstala nerozhodně stát. Očima přejížděla po místnosti. Na Alicino pokynutí se posadila na židli proti psacímu stolu, k nohám si položila těžký batoh.

„Máte to tady velký...“

„Co vás přivedlo, povídejte?“

„Chtěla bych, aby mě zastupovala žena.“

„Tak to jste tu správně.“

„Už mám advokáta, ale chci ho vyměnit. Vybrali mi ho rodiče, když jsem byla ještě nezletilá.“

Bylo jí sotva dvacet.

„Jak se jmenuje?“

„Doktor Rodolphe Laurentin. Je z Paříže. Doporučila nám ho jedna matčina přítelkyně. Určitě ho znáte. Bývá často v televizi, v různých debatách a tak. Je to specialista.“

„Jak to myslíte... specialista?“

„Na oběti. Obhajuje oběti znásilnění. Rodiče chtěli, abych měla toho nejlepšího, chápete...“

„Chápu. Na venkově se advokát z Paříže vždycky považuje za něco lepšího.“

„Já si to nemyslím. Každopádně jste ho viděla u mého procesu.“

Alice se na ni překvapeně zadívala.

„U vašeho procesu?“

„Jo. Před sedmi měsíci. Přišla jste si sednout k obhájci obžalovaného, k doktorovi Thérymu. Dodela dlouho jste tam seděla.“

Alice Théryho dobře znala. I on byl svým způsobem specialista, ovšem v opačném gardu. Obhajoval pachatele znásilnění a otce dopouštějící se incestu. Nechala si to pro sebe.

Často se mezi schůzkami v justičním paláci nebo při čekání, až přijde na řadu její kauza, zašla podívat do jiné jednací síně porotního soudu. Odjakživa

ráda nasávala atmosféru při soudních líčeních. „Pro mě je to něco jako vůně stáje,“ říkávala. Na ten výraz nepřišla sama, kdysi dávno ho vyčetla ze Simenona, už neví z jakého, ale zapamatovala si ho.

Lisa ji pozorovala. Viditelně zklamaná, že Alice nic neříká.

„Byla jste tam, když se mi udělalo špatně. Moc dobře si na vás pamatuju. Hlavně na váš pohled.“

„Skutečně? A co vás na něm tak zaujalo?“

„Jak je tvrdý.“

Co ta holka, která si ji se založenýma rukama na prsou tak prohlíží, pohledává v její kanceláři, když se jí nelíbil její pohled?

„To je nejspíš důsledek mého povolání. Předpokládám, že jste byla hodně zoufalá...“

„Víc, než si myslíte.“

Alice si ty okamžiky už vybavila. Znovu ji vidí, jak celá roztřesená stála před porotou. Nevyšla z ní ani hláska. Théryho klient na ni urážlivě křičel. Skácela se uprostřed jednacích síní, předseda senátu musel přerušit jednání. Alice zůstala sedět vedle Théryho, ten pěníl vzteky. „To je blbec! Všecko zkazil! Je to v čudu.“ Alice si dokonce pamatuje větu, kterou jí pošeptal,

když ukázal na advokáta poškozené skloněného nad plačící dívkou. „Podívej se na toho hejska, má moka-síny se střapci...“ Byl to onen věhlasný Laurentin.

Lisa Charvetová Alici popsala, co se dělo dál. Došlo k dalšímu incidentu, obžalovaného vykázali ze soudní síně. Nakonec ho odsoudili na deset let. Odvolal se, řízení má začít za čtyři měsíce.

„Přinesla jsem vám svůj spis.“

Sáhla do batohu a na stůl položila nadité plastové desky.

„Nevím, jestli je tam všechno, nedívala jsem se dovnitř. Řekla jsem si o něj matce. Na nic se neptala. Těžko se nám o tom spolu mluví.“

„A kolegovi Laurentinovi jste o tom řekla?“

„Ne, taky nic neví. Jste první, komu to říkám. Když jsem hledala advokáty na internetu, narazila jsem na vaši fotku a poznala vás.“

Zdálo se, že Lisa Charvetová chce ještě něco dodat, ale váhá. Alice ji pobídla pohledem.

„Mám strach. Nechce se mi tam.“

„To je normální. Ale měla byste vědět, že vaše přítomnost je důležitá.“

„Snažím se na všechno zapomenout. Chci to už mít za sebou, dívat se dopředu. Nemohla byste tam jít sama? Už o tom nechci mluvit. Už nikdy. Už nechci vidět nikoho z té doby.“

„Nejdřív si přečtu váš spis.“

„Mám na zaplacení, nebojte. Dostala jsem nějaký peníze od babičky. Navíc už chodím do práce. Snažím se být nezávislá na rodičích. Už si toho kvůli mně užili dost.“

Lisa Charvetová začala vyprávět o svém životě. Alice zastírala nudu tím, že si dělala poznámky. Zmatené dospívání. Vyhazov od maturity. Pracovní poměr na zaučenou. V zahradnictví. Bydlí sama v garsonce. Rodiče rozvedení. Složitě vztahy. Alice se toho už dozvěděla dost. Zastoupení samozřejmě převezme, kola se musí točit.

Odložila pero a naznačila, že vstává. Dívka zůstala sedět.

„To jsou vaše děti, na té fotce na stole?“

„Ano.“

„Takhle je to určitě lepší, mít kluka a holku. Podle mě je potom spolu nikdo nesrovnává. Já mám starší sestru, Solène. Vždycky jí všechno šlo. Je z ní